

ΜΕΡΟΣ (Α) Έστω $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ χώρος εσωτερικού γινώμενου και W υποχώρος του V , $\dim W < \infty$ ~~πρωτογενής~~ ~~πρωτογενής~~. Τότε, διευκολύνεται γνωστό ότι, κάθε στοιχείο x του V παραβάνεται μονοσήμαντα σαν άθροισμα :

$$x = w + w^\perp, \text{ όπου } w \in W \text{ και } w^\perp \in W^\perp$$

(α) Δείξτε ότι $\|x\|^2 = \|w\|^2 + \|w^\perp\|^2$

(β) Η διαδοχικός $x \mapsto w$ φέρει μια αντίστοιχη $P_w: V \rightarrow W$. Αποδείξτε ότι, η P_w είναι εναρτημένη (δηλ. φωνοσημάνη αντίστοιχη).

(γ) Να αποδείξετε ότι $\|x - P_w(x)\| \leq \|x - y\| \quad \forall y \in W$. Ειδικότερα, η ισότητα ισχύει τότε και μόνο αν $y = P_w(x)$.

ΜΕΡΟΣ (Β) Έστω $V = C_{\mathbb{R}}([-1,1])$ οι συνεχώς παραγώγιμες συναρτήσεις $f \in \mathbb{R}$ με πεδίο ορισμού το $[-1,1]$. Στον V διευκολύνεται το εσωτερικό γινώμενο να φέρεται από την σχέση $\langle f, g \rangle = \int_{-1}^1 f(x)g(x)dx$ και έστω

$$S = \{x_0, x_1, x_2\} \text{ με } x_\eta(t) = t^\eta, \eta = 0, 1, 2.$$

(1) Με χρήση της μέθοδου Gram-Schmidt να υπολογιστεί μια ορθοκανονική βάση της γραμμικής δύναμης $W = \mathcal{L}(S)$, του S .

(2) Έστω $f(x) = \sin \pi x$, $x \in [-1,1]$. Διευκολύνεται το f σαν στοιχείο του $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$. Να υπολογιστεί η "βέλτη προσέγγιση" του f στον υποχώρο $W = \mathcal{L}(S)$, και να βρεθεί επίσης το κορυφαίο λάθος του q_2 , που ~~να~~ βρίσκεται στη μικρότερη δύναμη $(\|\cdot\|)$ από στάση από των f (δηλ. $\|\cdot\|$ η norm που φέρεται από το $\langle \cdot, \cdot \rangle$).
(Υπόδειξη: Να χρησιμοποιήσετε το (Α) (γ).)

(3) Να γίνει το ίδιο για την συνάρτηση $g(x) = e^x$ ($x \in [-1,1]$)

Εστω $V = C_{\mathbb{R}}([0, 2\pi])$ οι ευσχισμ. ημεστημικη συνεχόμενες τε. 1ης τάξ. φηφες
 σο $[0, 2\pi]$. και $\langle \cdot, \cdot \rangle : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ τε ζωο $\langle f, g \rangle = \int_0^{2\pi} f(x)g(x)dx$.

(1) Να ανδρσχηδρσ οτι σο ημεστημικη $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ ειναι χωρη δωωτερμωο ημωφ. εδω.

(2) Εδωτω $S = \{u_0, u_1, u_2, \dots\}$ με $u_0(x) = 1$, $u_{2\eta-1}(x) = \cos \eta x$,

$u_{2\eta}(x) = \sin \eta x$, $\eta = 1, 2, \dots$. Να ανδρσχηδρσ οτι για $m \neq n$ ισχυ-

ει η εχρση $\int_0^{2\pi} u_m(x)u_n(x)dx = 0$ και ανο αυτο να εφτερε-

ρανεζε οτι για $m \neq n$ σο u_m ειναι "ορθωμωο" ετω u_n .

(3) Να ανδρσχηδρσ οτι $\langle u_{2\eta-1}, u_{2\eta-1} \rangle = \langle u_{2\eta}, u_{2\eta} \rangle = \pi$ και ανο

δω να εφτερανεζε οτι σο εμωλο $\{\varphi_0, \varphi_1, \varphi_2, \dots\}$ οπου

$\varphi_0(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}}$, $\varphi_{2\eta-1}(x) = \frac{\cos \eta x}{\sqrt{2\pi}}$, $\varphi_{2\eta}(x) = \frac{\sin \eta x}{\sqrt{2\pi}}$, $\eta \geq 1$

ανδρσχηδρσ εια ορθωμωομωο μωο εμωλο σο V .

(4) Σωαδρσρωοιοτε εια $k \in \mathbb{N}$, δρωμωτε $T_k = \{\varphi_0, \varphi_1, \dots, \varphi_{2k}\}$

και $W_k = \mathcal{L}(T_k)$ τη ηραημικη δημω του T_k ετω V . Εδωτω

$f \in C_{\mathbb{R}}([0, 2\pi]) = V$. Τωζε, ομω ειναι ημωτο, η "ορθωμωομωο" f_k σο

f ετω W_k δινεται ανο τον ζωο :

$$f_k = \sum_{\eta=0}^{2k} \langle f, \varphi_{\eta} \rangle \varphi_{\eta} \text{ οπου } \langle f, \varphi_{\eta} \rangle \text{ ειναι οί}$$

"εδωτελεετες Fourier" σο f ωο ημω T_k .

Να ανδρσχηδρσ οτι : $f_k(x) = \frac{1}{2} a_0 + \sum_{\eta=1}^k (a_{\eta} \cos \eta x + b_{\eta} \sin \eta x)$

οπου $a_{\eta} = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} f(x) \cos \eta x dx$ και $b_{\eta} = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} f(x) \sin \eta x dx$

$\eta = 1, 2, \dots, k$.

$$x = x_1 + x_2, \quad x_1 \in W, \quad x_2 \in W^\perp$$

$$x \mapsto f(x) = x_1 - x_2$$

Na $\alpha \in \mathbb{R}$ αx αx :

$$1) \quad f(x+y) = f(x) + f(y)$$

$$f(\alpha x) = \alpha f(x)$$

$$2) \quad f^2(x) = x$$

$$3) \quad \|f(x)\| = \|x\|$$

$$4) \quad \langle x, y \rangle = \langle f(x), f(y) \rangle$$

Αποδείξεις

$$1) \quad \begin{cases} x = x_1 + x_2 \\ y = y_1 + y_2 \end{cases} \Rightarrow \begin{aligned} x+y &= (x_1+y_1) + (x_2+y_2) \\ f(x+y) &= (x_1+y_1) - (x_2+y_2) \\ &= (x_1-x_2) + (y_1-y_2) = f(x) + f(y) \end{aligned}$$

$$\alpha x = \alpha x_1 + \alpha x_2$$

$$f(\alpha x) = (\alpha x_1) - (\alpha x_2) = \alpha [x_1 - x_2] = \alpha f(x)$$

$$2) \quad \begin{aligned} x &= x_1 + x_2 \\ f(x) &= x_1 - x_2 = x_1 + (-x_2) \\ \Rightarrow f^2(x) &= f(x_1 + (-x_2)) = x_1 - (-x_2) = x_1 + x_2 = x \end{aligned}$$

$$3) \quad \|f(x)\|^2 = \|x_1 - x_2\|^2 = \|x_1\|^2 + \|x_2\|^2 = \|x\|^2$$

$$4) \quad \langle f(x), f(y) \rangle = \langle x_1 - x_2, y_1 - y_2 \rangle = \langle x_1, y_1 \rangle + \langle x_2, y_2 \rangle$$

$$\langle x, y \rangle = \langle x_1 + x_2, y_1 + y_2 \rangle = \langle x_1, y_1 \rangle + \langle x_2, y_2 \rangle$$

$$\Rightarrow \langle f(x), f(y) \rangle = \langle x, y \rangle$$

$$\|f(x) - f(y)\| = \|x - y\|$$

Αποδείξεις

$$\|f(x) - f(y)\|^2 = \langle f(x) - f(y), f(x) - f(y) \rangle =$$

$$= \langle f(x), f(x) \rangle - 2 \langle f(x), f(y) \rangle + \langle f(y), f(y) \rangle$$

$$= \langle x, x \rangle - 2 \langle x, y \rangle + \langle y, y \rangle = \langle x - y, x - y \rangle = \|x - y\|^2$$

3) Έστω το σύνολο $S^2 \subset \mathbf{R}^3 = \{(u,v,w) \in \mathbf{R}^3 / u^2+v^2+w^2=1\}$ (Μοναδιαία σφαίρα).

Αν $U = \{(u,v) \in \mathbf{R}^2 / u^2+v^2 < 1\}$ τότε η απεικόνιση $x_1 = x_1(u,v) = (u,v, \sqrt{1-u^2-v^2})$, $(u,v) \in U$, είναι ένα σύστημα συν/νων του οποίου η εικόνα $x_1(U)$ είναι ένα ανοικτό (υπο)σύνολο της S^2 πάνω από το uv -επίπεδο (το άνω ημισφαίριο της σφαίρας S^2 χωρίς τον ισημερινό του).

■ Ισχύει η συνθήκη I, μια και με $(u,v) \in U$ και $u^2+v^2 < 1$ οι συναρτήσεις $u,v, \sqrt{1-u^2-v^2}$ είναι διαφορίσιμη κλάσεως C^m ($m \geq 1$).

■ Ισχύει η συνθήκη II, μια και $\det \frac{\partial(x_1)}{\partial(u,v)} = 1 \neq 0$, για κάθε σημείο του U .

■ Ισχύει η συνθήκη III, μια και η x_1 είναι προφανώς 1-1 και η αντίστροφη της $x_1^{-1}: x_1(U) \subset \mathbf{R}^3 \rightarrow U \subset \mathbf{R}^2$ είναι συνεχής στο $x_1(U)$. Η $x_1(U)$ είναι συνεχής γιατί είναι ίση με τη συνάρτηση προβολή $\pi_3: \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^2$ του $x_1(U)$ πάνω στο uv -επίπεδο:

$$x_1^{-1}(u,v,w) = \pi_3(u,v,w) = (u,v).$$

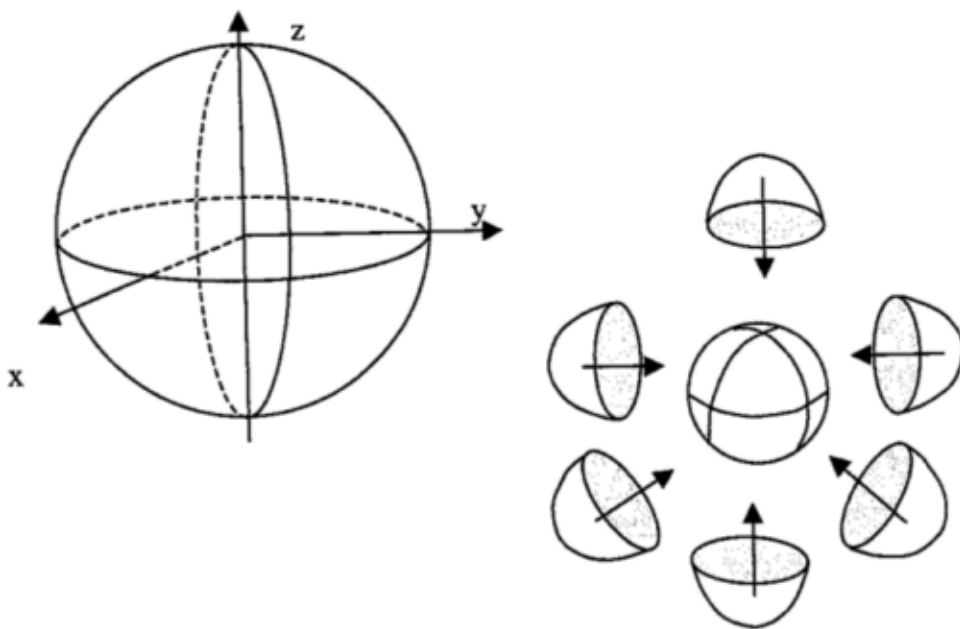
Άρα το x_1 είναι ένα σύστημα συν/νων της S^2 .

Το x_1 όμως δεν καλύπτει ολόκληρη την επιφάνεια της S^2 . Για να πετύχουμε κάτι τέτοιο θα θεωρήσουμε άλλα πέντε ανάλογα συστήματα συν/νων, τα:

$$x_2 = x_2(u,v) = (u,v, -\sqrt{1-u^2-v^2}), \quad x_3 = x_3(u,w) = (u, \sqrt{1-u^2-w^2}, w),$$

$$x_4 = x_4(u,w) = (u, -\sqrt{1-u^2-w^2}, w), \quad x_5 = x_5(v,w) = (\sqrt{1-v^2-w^2}, v, w),$$

$$x_6 = x_6(v,w) = (-\sqrt{1-v^2-w^2}, v, w).$$

Σχήμα 2.6

Παρατηρούμε ότι, οι περιοχές συν/νων $x_1(U), x_2(U)$ καλύπτουν όλη την επιφάνεια της S^2 , εκτός από τον ισημερινό $\{(u,v,w) \in \mathbf{R}^3 / u^2+v^2=1, w=0\}$. Όλες όμως μαζί καλύπτουν πλήρως την επιφάνεια της S^2 και επομένως η S^2 αποτελεί μια κανονική επιφάνεια (σχήμα 2.6).

ΘΕΜΑ 1 Ποιες από τις ενοφόμενες προτάσεις είναι σωστές και ποιες λάθος. Αιτιολογείστε κατά συντομή τρόπο τις απαντήσεις- σας.

- α) Αν $\vec{a}, \vec{b}$ είναι διανύσματα του χώρου με $\vec{a} \times \vec{b} = \vec{0}$, τότε $\vec{a} = \pm \vec{b}$
- β) Τα σημεία $A(1, -1, 3)$ και $B(2, 4, 6)$, βρίσκονται σε διαφορετικούς ημι-χώρους ως προς το επίπεδο $3x - 2y + z = 5$
- γ) Για κάθε τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$, η εξίσωση $x^2 - 4xy + 2y^2 + 3z + \lambda = 0$ παριστάνει υπερβολή.
- δ) Έστω $(V, \langle, \rangle)$ διανυσματικός χώρος εσωτερικού γινομένου, $\dim V = 8$. Τότε στον V υπάρχουν 9, μη μηδένια, ανά δυο ορθογώνια στοιχεία
- ε) Στο συνήθη χώρο θεωρούμε τα, μη συνευθειακά σημεία A, B, Γ και σημείο Δ τέτοιο ώστε $\vec{O\Delta} = \frac{1}{3}\vec{OA} + \frac{1}{2}\vec{OB} + \frac{1}{6}\vec{O\Gamma}$. Τότε το σημείο Δ βρίσκεται στο εσωτερικό του τριγώνου $AB\Gamma$.

ΘΕΜΑ 2 (α) Ευθεία μετράβηγεται στο επίπεδο ώστε να διηλεκτεί με τους θετικούς ή αρνητικούς ημιαξόνες ενός ορθοκανονικού συστήματος, ορθογώνιο τρίγωνο σταθερού εμβαδού. Να αποδείξετε ότι το μέσον της υποτεινούς του τριγώνου βρίσκεται σε κωνική τομή, το είδος της οποίας να προσδιοριστεί.

(β) Στο χώρο, θεωρούμε ένα ορθοκανονικό σύστημα και τα σημεία $A(1, 0, 0)$, $B(0, 1, 0)$ και $\Gamma(0, 0, 1)$. Να αποδείξετε ότι τα σημεία $M(x, y, z)$ για τα οποία ισχύει $|\vec{MA}| = |\vec{MB}| = |\vec{M\Gamma}|$ κινούνται επί ευθείας κάθετης στο επίπεδο του τριγώνου $AB\Gamma$.

ΘΕΜΑ 3 Στο επίπεδο και ως προς ένα ορθοκανονικό σύστημα

Oxy δίνεται η εξίσωση : (E) $x^2 - 6xy + y^2 - 8x + 8y + 12 = 0$.

Να βρεθεί το είδος της καμπύλης που παριστάνει η (E) και η κανονική της εξίσωση. Να βρεθούν επίσης οι ελαττωχότερες των εστίων της (E), στο σύστημα Oxy . [Υπενθύμιση: Οι τυποί των στρεφών στο επίπεδο: $x = x' \cos \theta - y' \sin \theta$, $y = x' \sin \theta + y' \cos \theta$].

ΘΕΜΑ 4 (α) Έστω το επίπεδο $(\pi): 3x+2y+z=6$ και η ευθεία

(ε): $\frac{x}{3}=y=\frac{z}{4}$. Αν A είναι το σημείο τομής των (π) και (ε) ,
να βρείτε τις εξισώσεις της ευθείας που διέρχεται από το σημείο A ,
βρίσκεται πάνω στο επίπεδο (π) και είναι κάθετη στην ευθεία (ε) .

(β) Δίνονται οι ευθείες $\varepsilon_i, i=1,2,3$ με παραμετρικές εξισώσεις

$$(\varepsilon_1): \begin{cases} x=3t-7 \\ y=-2t+4 \\ z=3t+4 \end{cases}$$

$$(\varepsilon_2): \begin{cases} x=t+1 \\ y=2t-9 \\ z=-t-12 \end{cases}$$

$$(\varepsilon_3): \begin{cases} x=2t-5 \\ y=-3t+1 \\ z=-4t \end{cases}$$

Να αποδείξει ότι οι (ε_1) και (ε_2) είναι ασυμπαράλληλες, ενώ η (ε_3) παράλληλη
προς τις (ε_1) και (ε_2) . Να βρεθεί η απόσταση των (ε_1) και (ε_2) .

ΘΕΜΑ 5 Να ευρεθεί η εξίσωση της κωνικής επιφάνειας με

κορυφή το σημείο $A(0,0,2)$ και οδός κατεύθυνσης του κύκλου

$$\{x=1, y^2+z^2=1\}$$

κωνικής επιφάνειας με το επίπεδο xy .

ΘΕΜΑ 6 : Θεωρούμε το διανυσματικό χώρο $\mathbb{R}^3$ εφοδιασμένο με

το εσωτερικό γινόμενο $\langle (\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3), (\beta_1, \beta_2, \beta_3) \rangle = \alpha_1\beta_1 + \alpha_2\beta_2 + \alpha_3\beta_3$.

(α) Δίνονται ^{τα} διανύσματα $c=(1,-1,0)$ και $d=(1,1,1)$ και ζητούνται διανύσματα u και v τέτοια ώστε v, c συγγραμμικά, $u \perp c$ και $d=v+u$.

(β) Έστω $\ell=(1,0,3)$ και $W=L\{u,v\}$, ο υποχώρος που παράγεται από τα u, v του ερωτήματος (α). Να ευρεθούν οι προβολές του ℓ στους W και $W^\perp$.

Να απαντήσουν μόνον 4 από τα 6 θέματα.

Αγαπητοί φοιτητές ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Ο Αριθμός Μητρώου σας να γραφεί *καθαρά*. Επίσης παρακαλείσθε να έχετε πάνω στο έδρανο σας *φοιτητική και αστυνομική ταυτότητα*. Η διάρκεια της εξέτασης είναι 3.00' ώρες. Δια λόγους *κοινής νοημοσύνης*, απαγορεύεται το κάπνισμα.

Από τα παρακάτω θέματα θα απαντήσετε σε 4 που καθένα τους πέρνει 2,5 μονάδες.

Στα θέματα της εξέτασης τα **ΕΝΤΟΝΑ(BOLD)** γράμματα δηλώνουν διαγύσματα

Εάν και εφόσον το θεωρείται σκόπιμο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ότι:

Συνθήκη παραλληλίας ευθείας και επιπέδου: $\varepsilon // \Pi$ αν και μόνον αν $ak+\beta l+\gamma m=0$

ΘΕΜΑ 1. Στο επίπεδο θεωρούμε τα σημεία A, B, Γ, M, N, όπου τα A, B, Γ δεν είναι συνευθειακά και επιπλέον ισχύει $AM=(1/3)AB$ και $AN=(2/3)AG$. Εστω Θ το σημείο τομής των ευθειών BN και ΓM. Να αποδείξετε ότι

α) $A\Theta=(1/7)AB+(4/7)AG$

β) Για τα εμβαδά $E(AB\Gamma)$ του τριγώνου ABΓ, και $E(AM\Theta N)$ του τετραπλεύρου AMΘN, ισχύει $E(AM\Theta N)=(2/7)E(AB\Gamma)$

ΘΕΜΑ 2. Δίδεται καμπύλη του επιπέδου που έχει εξίσωση $\alpha x^2+\beta xy+\gamma y^2+\delta=0$.

A). Εστω ότι $\beta^2-4\alpha\gamma > 0$. Να αποδειχθεί ότι η καμπύλη παριστάνει Υπερβολή τότε και μόνον τότε αν το δ είναι διάφορο του 0.

B) Εστω ότι $\beta^2-4\alpha\gamma < 0$. Να αποδειχθεί ότι η καμπύλη παριστάνει ένα (και μόνον) σημείο του επιπέδου τότε και μόνον τότε αν το δ είναι 0.

ΘΕΜΑ 3. Στο R^3 θεωρούμε

το επίπεδο (Π) $2x-y+3z=12$, και την ευθεία (ε) $(x-1)/3=(y+3)/2=z$

Να βρεθούν

α) Το σημείο τομής A της ευθείας (ε) και του επιπέδου (Π)

β) ένα διάνυσμα του R^3 κάθετο στην ευθεία (ε) και παράλληλο προς το επίπεδο (Π)

γ) Οι εξισώσεις της ευθείας που διέρχεται από το σημείο (4, -1, 1), ανήκει στο επίπεδο (Π) και είναι κάθετη στην ευθεία (ε)

ΘΕΜΑ 4. A) Να ελέγξετε, εάν η κατωτέρω εξίσωση παριστά κωνική επιφάνεια:

$$-6x^2+3y^2+2z^2-12x-6y-4z-1=0$$

B) Να ευρεθεί η εξίσωση της επιφανείας (S), η οποία παράγεται εκ περιστροφής της καμπύλης (γ): $x^2-4z^2=4$, $y=0$, περί την ευθεία (ξ): $x=2$, $y=0$.

ΘΕΜΑ 5. Στον χώρο R^3 δίδονται:

Η συμμετρική διγραμμική μορφή $\sigma : R^3 \times R^3 \rightarrow R$ που ορίζεται με τον τύπο

$$\sigma((x_1, y_1, z_1), (x_2, y_2, z_2)) = x_1x_2 - x_1y_2 - y_1x_2 + 2y_1y_2 + z_1z_2$$

Ο διανυσματικός υπόχωρος του R^3 , $W = \{(x, y, z) : z=2x\}$ και

Το σημείο $M=(1, 1, 1)$ του R^3 .

α) Να αποδειχθεί ότι η απεικόνιση σ ορίζει στον R^3 ένα εσωτερικό γινόμενο.

β) Να βρεθεί μία βάση του υπόχωρου W.

β) Να βρεθεί μια ορθογώνια (ως προς το εσωτερικό γινόμενο σ), βάση του υπόχωρου W.

γ) Να βρεθούν οι ορθές προβολές (ως προς το εσωτερικό γινόμενο σ), του M στους υπόχωρους W και $W^\perp$.

ΘΕΜΑ 6. Στο επίπεδο R^2 θεωρούμε το εσωτερικό γινόμενο $\varphi : R^2 \times R^2 \rightarrow R$ που ορίζεται με τον τύπο $\varphi((x_1, y_1), (x_2, y_2)) = 2x_1x_2 + x_1y_2 + y_1x_2 + y_1y_2$. Περαιτέρω δίνονται η ευθεία $\varepsilon : 3x+4y+10=0$, το διάνυσμα $v=(1, 1)$ και το σημείο $O(0, 0)$.

α) Να βρεθούν διανύσματα v_1 και v_2 τέτοια ώστε $v=v_1+v_2$ και επιπλέον το v_1 είναι παράλληλο στην ε ενώ το v_2 είναι κάθετο (ΠΡΟΣΟΧΗ: Το "κάθετο" είναι ως προς το εσωτερικό γινόμενο φ), προς την ε .

β) Να βρεθεί σημείο N της ευθείας ε , ώστε το διάνυσμα ON να είναι κάθετο, (ως προς το εσωτερικό γινόμενο φ), προς την ε .

Αγαπητοί φοιτητές ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

Ο Αριθμός Μητρώου σας να γραφεί **καθαρά**. Επίσης παρακαλείσθε να έχετε πάνω στο έδρανο σας **φοιτητική και αστυνομική ταυτότητα**. Η διάρκεια της εξέτασης είναι 3.00' ώρες. Δια λόγους **κοινής νοημοσύνης**, απαγορεύεται το κάπνισμα.

Από τα παρακάτω θέματα θα απαντήσετε σε 4 που καθένα τους πέρνει 2,5 μονάδες.

Στα θέματα της εξέτασης τα **ENTONA(BOLD)** γράμματα δηλώνουν διανύσματα

Εάν και εφόσον το θεωρείται σκόπιμο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ότι:

Συνθήκη παραλληλίας ευθείας και επιπέδου: $\varepsilon // \Pi$ αν και μόνον αν $\alpha\kappa + \beta\lambda + \gamma\mu = 0$

ΘΕΜΑ 1. Στο επίπεδο θεωρούμε τα σημεία A, B, Γ, Μ, Ν, όπου τα A, B, Γ δεν είναι συννευθιακά και επιπλέον ισχύει $\mathbf{AM} = (1/3)\mathbf{AB}$ και $\mathbf{AN} = (2/3)\mathbf{AG}$. Εστω Θ το σημείο τομής των ευθειών BN και ΓΜ. Να αποδείξετε ότι

α) $\mathbf{A\Theta} = (1/7)\mathbf{AB} + (4/7)\mathbf{AG}$

β) Για τα εμβαδά $E(\mathbf{AB\Gamma})$ του τριγώνου ABΓ, και $E(\mathbf{AM\Theta N})$ του τετραπλεύρου AMΘN, ισχύει $E(\mathbf{AM\Theta N}) = (2/7)E(\mathbf{AB\Gamma})$

ΘΕΜΑ 2. Δίδεται καμπύλη του επιπέδου που έχει εξίσωση $\alpha\chi^2 + \beta\chi\psi + \gamma\psi^2 + \delta = 0$.

A). Εστω ότι $\beta^2 - 4\alpha\gamma > 0$. Να αποδειχθεί ότι η καμπύλη παριστάνει Υπερβολή τότε και μόνον τότε αν το δ είναι διάφορο του 0.

B) Έστω ότι $\beta^2 - 4\alpha\gamma < 0$. Να αποδειχθεί ότι η καμπύλη παριστάνει ένα (και μόνον) σημείο του επιπέδου τότε και μόνον τότε αν το δ είναι 0.

ΘΕΜΑ 3. Στο $\mathbf{R}^3$ θεωρούμε

το επίπεδο (Π) $2x - y + 3z = 12$, και την ευθεία (ε) $(x-1)/3 = (y+3)/2 = z$

Να βρεθούν

α) Το σημείο τομής A της ευθείας (ε) και του επιπέδου (Π)

β) ένα διάνυσμα του $\mathbf{R}^3$ κάθετο στην ευθεία (ε) και παράλληλο προς το επίπεδο (Π)

γ) Οι εξισώσεις της ευθείας που διέρχεται από το σημείο (4, -1, 1), ανήκει στο επίπεδο (Π) και είναι κάθετη στην ευθεία (ε)

ΘΕΜΑ 4. A) Να ελέγξετε, εάν η κατωτέρω εξίσωση παριστά κωνική επιφάνεια:

$$-6x^2 + 3y^2 + 2z^2 - 12x - 6y - 4z - 1 = 0$$

B) Να ευρεθεί η εξίσωση της επιφανείας (S), η οποία παράγεται εκ περιστροφής της καμπύλης (γ): $x^2 - 4z^2 = 4$, $y = 0$, περί την ευθεία (ξ): $x = 2$, $y = 0$.

ΘΕΜΑ 5. Στον χώρο $\mathbf{R}^3$ δίδονται:

Η συμμετρική διγραμμική μορφή $\sigma : \mathbf{R}^3 \times \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}$ που ορίζεται με τον τύπο

$$\sigma((x_1, y_1, z_1), (x_2, y_2, z_2)) = x_1x_2 - x_1y_2 - y_1x_2 + 2y_1y_2 + z_1z_2$$

Ο διανυσματικός υπόχωρος του $\mathbf{R}^3$, $W = \{(x, y, z) : z = 2x\}$ και

Το σημείο $M = (1, 1, 1)$ του $\mathbf{R}^3$.

α) Να αποδειχθεί ότι η απεικόνιση σ ορίζει στον $\mathbf{R}^3$ ένα εσωτερικό γινόμενο.

β) Να βρεθεί μία βάση του υπόχωρου W.

β) Να βρεθεί μια ορθογώνια (ως προς το εσωτερικό γινόμενο σ), βάση του υπόχωρου W.

γ) Να βρεθούν οι ορθές προβολές (ως προς το εσωτερικό γινόμενο σ), του M στους υπόχωρους W και $W^\perp$.

ΘΕΜΑ 6. Στο επίπεδο $\mathbf{R}^2$ θεωρούμε το εσωτερικό γινόμενο $\varphi : \mathbf{R}^2 \times \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}$ που ορίζεται με τον τύπο $\varphi((x_1, y_1), (x_2, y_2)) = 2x_1x_2 + x_1y_2 + y_1x_2 + y_1y_2$. Περαιτέρω δίνονται η ευθεία ε $3x + 4y + 10 = 0$, το διάνυσμα $v = (1, 1)$ και το σημείο $O(0, 0)$.

α) Να βρεθούν διανύσματα v_1 και v_2 τέτοια ώστε $v = v_1 + v_2$ και επιπλέον το v_1 είναι παράλληλο στην ε ενώ το v_2 είναι κάθετο (ΠΡΟΣΟΧΗ: Το "κάθετο" είναι ως προς το εσωτερικό γινόμενο φ), προς την ε .

β) Να βρεθεί σημείο N της ευθείας ε , ώστε το διάνυσμα ON να είναι κάθετο, (ως προς το εσωτερικό γινόμενο φ), προς την ε .

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Θέμα 1: Στο συνήθη χώρο $\mathbb{R}^3$ θεωρούμε διανύσματα $\vec{a}$ και $\vec{\beta}$, την ορίζουσα $G = \begin{vmatrix} \langle \vec{a}, \vec{a} \rangle & \langle \vec{a}, \vec{\beta} \rangle \\ \langle \vec{\beta}, \vec{a} \rangle & \langle \vec{\beta}, \vec{\beta} \rangle \end{vmatrix}$ καθώς και

πραγματικούς αριθμούς κ, λ, r, s τέτοιους ώστε $\kappa^2 + \lambda^2 = 1, r + s = -1$. Τότε:

- (i) Να αποδειχθεί ότι $G \geq 0$ (Μονάδες 0,5) και,
- (ii) $G > 0$ τότε και μόνον τότε αν τα $\vec{a}$ και $\vec{\beta}$ δεν είναι συγγραμμικά. (Μονάδες 0,5)
- (iii) Για τα διανύσματα $\vec{a}' = \kappa\vec{a} + \lambda\vec{\beta}, \vec{\beta}' = \lambda\vec{a} - \kappa\vec{\beta}$ ισχύει $\|\vec{a}' \times \vec{\beta}'\| = \|\vec{a} \times \vec{\beta}\|$. Είναι πάντα αληθές ότι $\langle \vec{a}, \vec{\beta} \rangle = \langle \vec{a}', \vec{\beta}' \rangle$; (Μονάδες 1,3)
- (iv) Αν επιπλέον τα $\vec{a}$ και $\vec{\beta}$ δεν είναι συγγραμμικά, $\|\vec{a}\| = \|\vec{\beta}\| = 1$ και $\vec{\gamma} = r\vec{a} + s\vec{\beta}$, να αποδείξετε ότι $\|\vec{\gamma}\| = 1$ αν και μόνον αν το $\vec{\gamma}$ είναι ίσο είτε με το $\vec{a}$ είτε με το $\vec{\beta}$. (Μονάδες 1)

Θέμα 2:

(α) Στο χώρο δίδονται ένα επίπεδο (π) και δύο ευθείες (l_1) και (l_2) τέτοιες ώστε η (l_1) να είναι κάθετος στο (π) και η (l_2) να περιέχεται στο (π) . Έστω O το σημείο τομής των (π) και (l_1) , A σημείο της (l_1) και B σημείο της (l_2) τέτοιο ώστε (OB) κάθετος στην (l_2) .

Να αποδειχθεί ότι (BA) κάθετος στην (l_2) . (Μονάδες 0,8)

(β) Στο συνήθη χώρο $\mathbb{R}^3$ και ως προς στο ορθοκανονικό σύστημα αξόνων $Oxyz$ δίνεται η εξίσωση:

$$\textcircled{E} (3\lambda + \mu)x + \lambda y - (\lambda + \mu)z + (\lambda + 4\mu) = 0, \lambda, \mu \in \mathbb{R}, |\lambda| + |\mu| \neq 0. \text{ Να αποδειχθούν τα εξής:}$$

- (i) Η $\textcircled{E}$ είναι εξίσωση επιπέδου. (Μονάδες 0,5)
- (ii) Τα επίπεδα $(\pi_1): 3x + y - z + 1 = 0$ και $(\pi_2): x - z + 4 = 0$ (για κατάλληλες τιμές των λ και μ) μπορούν να περιγραφούν από την $\textcircled{E}$. (Μονάδες 0,6)
- (iii) Όλα τα επίπεδα της $\textcircled{E}$ περιέχουν την ίδια σταθερή ευθεία (l) , οι (συμμετρικές) εξισώσεις της οποίας να προσδιορισθούν. (Μονάδες 0,8)
- (iv) Να προσδιορισθεί εξίσωση επιπέδου (π) που να διέρχεται από την αρχή O των αξόνων και να είναι κάθετο στα (π_1) και (π_2) . (Μονάδες 0,4)

Υπάρχει (εκτός των (π_1) και (π_2)) άλλο επίπεδο που να περιγράφεται από την $\textcircled{E}$ και να είναι κάθετο στο επίπεδο (π) ; (Μονάδες 0,2)

Θέμα 3: Στο χώρο $\mathbb{R}^3$ και ως προς ένα ορθοκανονικό σύστημα συντεταγμένων $Oxyz$ θεωρούμε τα επίπεδα $(\pi_1): x + y + z = 0, (\pi_2): x - 2y + z = 0, (\pi_3): x = z$ και την κωνική επιφάνεια (S) με κορυφή την αρχή των αξόνων O και οδηγό καμπύλη $(C): \{y^2 = -2x, z = +1\}$.

- (α) Να ευρεθεί η εξίσωση της (S) στη μορφή $f(x, y, z) = 0$. (Μονάδες 1)
- (β) Θεωρούμε το επίπεδο $(\pi): x - 3y + z + 1 = 0$ και την καμπύλη (γ) που προκύπτει ως τομή του (π) και (S) .
Να προσδιορισθεί το είδος της καμπύλης (γ) . (Μονάδες 1,3)
- (γ) Να αποδειχθεί ότι για τα σημεία P της (S) και μόνον γι' αυτά ισχύει η σχέση:
 $[d(P, (\pi_1))]^2 + [d(P, (\pi_2))]^2 = [d(P, (\pi_3))]^2$. (Μονάδες 1)

Θέμα 4: Στο χώρο $\mathbb{R}^3$ δίνονται: η διγραμμική συνάρτηση

$$\sigma: \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}: ((x, y, z), (x', y', z')) \mapsto \sigma((x, y, z), (x', y', z')) = 2xx' - xz' - zx' + yy' + zz',$$

ο υπόχωρος $W = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3: y + z = 0\}$ και το διάνυσμα $e_3 = (0, 0, 1)$.

- (α) Να αποδειχθεί ότι η σ είναι εσωτερικό γινόμενο επί του $\mathbb{R}^3$. (Μονάδες 1)
- (β) Να ευρεθεί μια ορθογώνια (ως προς σ) βάση του W . (Μονάδες 1)
- (γ) Να βρεθεί διάνυσμα $v \in W$ τέτοιο ώστε το διάνυσμα $u = e_3 - v$ να είναι κάθετο στον υπόχωρο W (η καθετότητα ως προς σ). (Μονάδες 1,3)

Να απαντήσετε σε τρία από τα θέματα

Θέμα 1:

- (α) Αν για τα (μη μηδενικά) διανύσματα a και b του χώρου ισχύει η σχέση $\| \vec{a} \| + \| \vec{b} \| = \| \vec{a} + \vec{b} \|$, τότε να αποδείξετε ότι τα $\vec{a}$ και $\vec{b}$ είναι συγγραμμικά. (Μονάδες 0,5)
- (β) “Αν για τρία διανύσματα $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$ του χώρου ισχύει η σχέση $\langle \vec{a} \times \vec{b}, \vec{c} \rangle = 0$, τότε τα $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$ είναι συνεπίεδα” Αληθές ή Ψευδές; Δικαιολογείστε την απάντησή σας. (Μονάδες 0,5)
- (γ) Στο συνήθη χώρο θεωρούμε το επίπεδο $(\pi): x - 2y + z = 0$ και το σημείο $M : \overline{OM}(1,1,1)$. Να βρείτε σημεία N του επιπέδου (π) τέτοια ώστε $\overline{OM} \perp \overline{ON}$ και $\| \overline{ON} \| = 1$. (Μονάδα 1)
- (δ) Στο επίπεδο $\mathbb{R}^2$ και ως προς ένα ορθοκανονικό σύστημα Oxy θεωρούμε την απεικόνιση $f : (x, y) \mapsto f(x, y) = ((-x + 2ky)/2, (2lx + y)/2)$, $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$ και $\kappa\lambda = 3/4$. Να υπολογίσετε τα κ και λ ώστε $\| f(x, y) \| = \| (x, y) \| \quad \forall x, y \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 1,3)

Θέμα 2: Στο συνήθη χώρος $\mathbb{R}^3$ και ως προς ένα ορθοκανονικό σύστημα $Oxyz$ δίνεται η εξίσωση

$$(\Sigma): x^2 + y^2 + z^2 - 8x + 6z - 11 = 0.$$

- (α) Να αποδειχθεί ότι η (Σ) παριστάνει σφαίρα, το κέντρο και την ακτίνα της οποίας να προσδιορίσετε. (Μονάδα 1)
- (β) Αν το επίπεδο (π) του χώρου έχει εξίσωση $2x - y + 2z + 5 = 0$
- (i) Να αποδειχθεί ότι η τομή του (π) και της (Σ) είναι κύκλος το κέντρο και την ακτίνα του οποίου να προσδιορίσετε. (Μονάδες 0,7).
- (ii) Να βρείτε την εξίσωση μιας σφαίρας που να είναι ομόκεντρη με την (Σ) και να εφάπτεται του (π) . (Μονάδες 0,6).
- (γ) Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο (Γ.Τ.) των σημείων M του χώρου που “βλέπουν” το ευθύγραμμο τμήμα με άκρα τα σημεία $A(-1, \sqrt{7}, -1)$ και $B(9, -\sqrt{7}, 5)$ με ορθή γωνία (δηλ. $\widehat{AMB} = 1^\perp$). (Μονάδα 1)

Θέμα 3: Στο χώρο $\mathbb{R}^3$ και ως προς ένα ορθοκανονικό σύστημα συντεταγμένων $Oxyz$ θεωρούμε: το σημείο $K(1,1,1)$, το διάνυσμα $\vec{\ell}(0,0,1)$, την καμπύλη $(C): \{(x-1)^2 + (y-1)^2 = 1, z=0\}$ και την κωνική επιφάνεια (S) που έχει κορυφή το K και οδηγό καμπύλης την (C) .

- (α) Να ευρεθεί η εξίσωση της (S) στη μορφή $f(x, y, z) = 0$. (Μονάδα 1)
- (β) Να προσδιορίσετε το είδος της καμπύλης που προκύπτει ως τομή της (S) και του επιπέδου $(\pi): x + y + z = 1$. (Μονάδες 1,3)
- (γ) Να αποδείξετε ότι τα σημεία P του χώρου με την ιδιότητα τα διανύσματα $\overline{KP}$ και $\vec{\ell}$ να σχηματίζουν γωνία $\frac{\pi}{4}$, είναι σημεία της επιφάνειας (S) . (Μονάδα 1)

Θέμα 4: Στο χώρο $\mathbb{R}^3$ δίνονται η συμμετρική διγραμμική συνάρτηση

$$q : \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R} : ((x, y, z), (x', y', z')) \mapsto \sigma((x, y, z), (x', y', z')) = 3xx' + x'y + y'x + yy' + zz',$$

ο υπόχωρος $W := \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x + y = 0\}$ και το διάνυσμα $e_2 = (0, 1, 0)$.

- (α) Να αποδειχθεί ότι η q είναι εσωτερικό γινόμενο επί του $\mathbb{R}^3$. (Μονάδες 0,7)
- (β) Να ευρεθεί η ορθογώνια (ως προς q) βάση που προκύπτει με εφαρμογή της μεθόδου Gram-Schmidt από τη βάση $\{(1, 0, 0), (1, -1, 0), (0, 0, 1)\}$ του $\mathbb{R}^3$. (Μονάδες 1,3)
- (γ) Να γραφεί το $e_2 = w_1 + w_2$, $w_1 \in W$ και $w_2 \in W^\perp$, (το ορθογώνιο $\perp$, ως προς q). (Μονάδες 1,3)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

(Εξέταση: 2/10/2006)

- ΘΕΜΑ 1** (α) Να αποδειχθεί ότι ο ογκος V του παραλληλεπίπεδου με ακμές τα διανύσματα $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$, είναι $V = |\langle \vec{a} \times \vec{b}, \vec{c} \rangle|$.
- (β) Στο επίπεδο και ως προς ένα ορθοκανονικό σύστημα συντεταγμένων Oxy θεωρούμε τρίγωνο OAG , όπου $O(0,0)$, $A(x_1,0)$, $G(x_2,y_2)$, $x_1, x_2, y_2 > 0$. Στις ημιευθείες OG και OA και εξωτερικά του τριγώνου θεωρούμε τετράγωνα (T_1) και (T_2) με κέντρα K και Λ αντίστοιχα.
- (i) Να αποδειχθεί ότι $K \equiv K((x_2 - y_2)/2, (x_2 + y_2)/2)$
- (ii) Τα ετήκια K, Λ και το τέταρτο M της ημιευθείας AG σχηματίζουν ορθόγωνο και ισοσκελές τρίγωνο, δώστε τη απόδειξη!

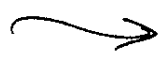
- ΘΕΜΑ 2** (α) Μια ευθεία (ε) του επιπέδου, δεν διέρχεται από την αρχή O ενός ορθοκανονικού συστήματος Oxy , ενώ συνιστά τους άξονες στα ετήκια $A(x,0)$ και $B(0,y)$. Αν d είναι η απόσταση του O από την (ε) , να αποδειχθεί ότι $\frac{1}{d^2} = \frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2}$.

- (β) Στο επίπεδο, θεωρούμε την εξίσωση $(E) x^2 - 2xy + y^2 - 4x - 4y + 16 = 0$. Να προσδιορίσετε το είδος της καμπύλης που περιγράφει η (E) και να βρείτε την κανονική της μορφή, καθώς και το σύστημα συντεταγμένων που αυτή επιτυγχάνεται.

- ΘΕΜΑ 3** (α) Έστω $(\Pi) : \alpha x + \beta y + \gamma z + \delta = 0$ επίπεδο στο χώρο και $P = P(x_0, y_0, z_0)$ ετήκιο του χώρου. Να αποδείξετε ότι η απόσταση d του P από το (Π) είναι $d = \frac{|\alpha x_0 + \beta y_0 + \gamma z_0 + \delta|}{\sqrt{\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2}}$.

- (β) Στο χώρο δίνονται τα επίπεδα $(\Pi_1) : x + y + z - 3 = 0$ και $(\Pi_2) : 3x + 2y - 5z + 10 = 0$ καθώς και οι ευθείες $(\varepsilon_1) : \frac{(x-1)}{2} = \frac{(y-2)}{-3} = z$ και $(\varepsilon_2) : x+1 = y+1 = z-1$.
- (i) Να βρεθούν οι συντεταγμένες εξισώσεις της τομής (ε) των επιπέδων (Π_1) και (Π_2)
- (ii) Να δείχθεί ότι $(\varepsilon_1) \in (\Pi_1)$, $(\varepsilon_2) \in (\Pi_2)$
- (iii) Να εξεταστεί αν υπάρχει επίπεδο που να περιέχει τις ευθείες (ε_1) και (ε_2) .

6/11 1/2

ΘΕΜΑ 4 (α) Να ευρεθεί η εξίσωση του κωνου που παραγεται με οδηγιο καμπυλη την $(C): \{2x^2 - 3y^2 = 6, z = 0\}$ και κορυφη στο σημειο $K(x_0, y_0, z_0) = K(1, 1, -1)$. Ποια ειναι η τομη του κωνου με το επιπεδο xOy .

(β) Δινεται η καμπυλη $(C): \{2y^2 + z^2 = 1, x = 0\}$. Να ευρεθει η εξίσωση της επιφανειας εκ ηφιστροφους της καμπυλης (C) ηφισ την ευθεια $\{x = 0, z = 2\}$.

ΘΕΜΑ 5 Στο διανυσματικο χωρο $\mathbb{R}^3 = \{(x, y, z) \mid x, y, z \in \mathbb{R}\}$ θεωρησε τη συμμετρικη και διαγραμικη ανεικονιση $\sigma: \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$, με χωρο $\sigma((x_1, y_1, z_1), (x_2, y_2, z_2)) = x_1 x_2 + 3y_1 y_2 + z_1 z_2 + z_1 y_2 + y_1 z_2 + x_1 y_2 + y_1 x_2$ καθως και τα $\vec{a} = (0, -1, 1)$, $b = (2, 1, -1)$.

(α) Να αποδειχθει οτι η σ ειναι εσωτερικο γινόμενο.

(β) Να εξετασθει αν υπαρχουν $u, v \in \mathbb{R}^3$ και $\lambda \in \mathbb{R}$ τακια ωστε: $b = u + v$, $u = \lambda \vec{a}$ και $\sigma(\vec{a}, v) = 0$.

(γ) Εστω $W = L(\{\vec{a}, b\})$, ο υποχωρος που παραγων τα $\vec{a}$ και b και $\vec{c} = (1, 0, -1)$. Να βρεθουν οι ορθες προβολες του $\vec{c}$ ετους W και $W^\perp$ (ως προς το εσωτερικο γινόμενο σ).

Να αναλυθει σε 4 μινον θεματα

11-9-2003

ΘΕΜΑ 1

Ποιές από τις επόμενες προτάσεις είναι σωστές και ποιές λάθος;
 Ακολουθείτε κατά εύντομο τρόπο τις απαντήσεις σας

α) Οι τομές τριών, ανά δύο μη παραλλήλων, επιπέδων στον χώρο είναι ευθείες, οι οποίες ή είναι παράλληλες ή διέρχονται από το ίδιο σημείο.

β) Υπάρχουν διανύσματα $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c} \in \mathbb{R}^3$ τέτοια ώστε
 $(\vec{a} \times \vec{b}) \times \vec{c} = \langle \vec{a} \times \vec{b}, \vec{c} \rangle$

γ) Για κάθε τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$, η εξίσωση $(3\lambda+1)x + (9\lambda^2-1)y + 1 = 0$ περιγράφει εθδικά ελό επίπεδο.

δ) Έστω $(V, \langle, \rangle)$ διανυσματικός χώρος εσωτερικού γινομένου, τότε δύο μη μηδενικά όρθογώνια στοιχεία του V είναι γραμμικά ανεξάρτητα.

ε) Έστω $\vec{l}_1, \vec{l}_2 \neq \vec{0}$ και μη παράλληλα διανύσματα του χώρου καθώς και Π_1, Π_2 επίπεδα κάθετα στα $\vec{l}_1, \vec{l}_2$ αντίστοιχα. Τότε, η τομή των Π_1, Π_2 είναι κάθετη στο $\vec{l}_1 \times \vec{l}_2$.

ΘΕΜΑ 2

α) Στο εδάφιο εμεταφεύων $Oxyz$ δίδονται τα σημεία A, B, Γ .
 Να δείξετε ότι υπάρχει μοναδικό σημείο M , τέτοιο ώστε

$$2\vec{AM} + 3\vec{MB} = 4\vec{\Gamma M} \quad (\text{Μονάδες } 4)$$

β) Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$, για τις οποίες η εθθεία $y = 3x + \lambda$ τέμνει την παραβολή $y^2 = 2x$ σε δύο σημεία A, B , τέτοια ώστε οι εθθαλόμετες τις παραβολής σε αυτά να είναι κάθετες (Μονάδες 1,5)

ΘΕΜΑ 3

Στο επίπεδο και ως προς ένα όρθοκανονικό εδάφιο Oxy δίδεται η εξίσωση $7x^2 + 13y^2 + 6\sqrt{3}xy - 16 = 0$ (E). Να ερεθσών τα εξής:
 Το είδος της καμπύλης που παριστάνει η (E), η κανονική μορφή της, καθώς και οι συντεταγμένες των εστιών της (E) στο Oxy .

[Υπενθύμιση: Οι τύποι στροφής $x = x'\cos\theta - y'\sin\theta$
 $y = x'\sin\theta + y'\cos\theta$]

6εξ. 1/2 $\rightarrow$

ΘΕΜΑ 4

Στον διανωμαλικό χώρο $\mathbb{R}^3$ δίδεται η διγραμμική και συμμετρική αναίρηση $\langle, \rangle : \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R} : (x, y) \mapsto \langle x, y \rangle$

$$\text{με } \langle e_i, e_j \rangle = \begin{cases} 2, & \text{αν } i=j \\ 1, & \text{αν } i \neq j \end{cases} \quad i, j \in \{1, 2, 3\}$$

όπου $e_1 = (1, 0, 0)$, $e_2 = (0, 1, 0)$ και $e_3 = (0, 0, 1)$.

- α) Να αποδειχθεί, ότι η αναίρηση $\langle, \rangle$ είναι ένα εσωτερικό γινόμενο επί τον $\mathbb{R}^3$. (Μοιάδες 0,5)
- β) Αν $U = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x - y + z = 0\} \subseteq \mathbb{R}^3$, να ερευνηθεί μία ορθογώνια βάση του υποχώρου U , ως προς το εσωτερικό γινόμενο $\langle, \rangle$. (Μοιάδες 1)
- γ) Αν $\vec{a} = (1, 0, -3) \in \mathbb{R}^3$, να ερευνηθεί ένα διάνομα $\vec{b} \in U$, τέτοιο ώστε $(\vec{a} - \vec{b}) \perp U$. Βρείτε επίσης την $\text{pr}_{U^\perp} \vec{a}$, ως προς το εσωτερικό γινόμενο $\langle, \rangle$. (Μοιάδες 1)

ΘΕΜΑ 5

- A) Στον Ευκλείδειο χώρο $\mathbb{R}^3$ θεωρούμε το σημείο $A(1, 1, -3)$ και τις εσθίες $(e_1) \frac{x-1}{2} = \frac{y}{3} = -z$ και $(e_2) \frac{2x+1}{2} = \frac{y-2}{3} = \frac{z-1}{2}$

Να ερευνηθούν τα εξής:

- α) Ένα διάνομα $\vec{a} \in \mathbb{R}^3$ κάθετο στις εσθίες $(e_1), (e_2)$. (Μοιάδες 0,5)
- β) Η καρτεσιανή εξίσωση του επιπέδου που διέρχεται από το σημείο A και είναι κάθετο στο διάνομα $\vec{a}$. (Μοιάδες 0,5)
- γ) Η καρτεσιανή εξίσωση του επιπέδου που περιέχει την εσθία (e_1) και είναι παράλληλο στην εσθία (e_2) . (Μοιάδες 0,5)
- Β) Να βρεθεί η εξίσωση της επιφανείας S' , η οποία παράγεται από την περιστροφή της υπερβολής $(c) : x^2 - 2z^2 = 3, y = 0$ γύρω από τον άξονα Oz . Ποια κλασική επιφάνεια είναι η S' ; (Μοιάδες 1)

Να απαντηθούν μόνον 4 από τα 5 θέματα

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

16-9-2004

ΘΕΜΑ 1

- α) Δίδεται η παραβολή $y^2 = 2px$, $p > 0$ (έστιας $E(p/2, 0)$) και ευθεία l με $P(1/2p, 1)$ και Q , τέτταρα ω στε P, E, Q να είναι ευθυθεία. Να βρείτε τη γωνία των εφαπτομένων l στην παραβολή στα P και Q .
- β) Να βρείτε το είδος της επίπεδης καμπύλης (C) , τα σημεία M της οποίας έχουν l ως εξής ιδιότητα: Το άθροισμα των τετραγώνων των αποστάσεων του M από τις εθσεις $(e_1): x - y + 1 = 0$ και $(e_2): x + 2y + 1 = 0$ είναι ελαθρό και ίσο με 1.

ΘΕΜΑ 2

- α) Οι εθσεις κατὰ l οποίτε τέμνονται τρία επίπεδα είν χώρο (ήτοι, ανά δύο, έχουν κοινά σημεία), αν δέν συμπίπτουν, ή διέρχονται από τό ίδιο σημείο, ή είναι παράλληλες. Ζωαλό ή λάθος; Αιολογοτείτε l ν απάντησή σας.
- β) Δίδεται τό σημείο $A(1, 1, 1)$ και τρία επίπεδα με εξισώσεις
- $$(π_1) \quad 12x - y + 2z = 35$$
- $$(π_2) \quad 3x + y + z = 7$$
- $$(π_3) \quad x + 2y + z = 0$$
- Να εξαλασθεί, αν υπάρχει επίπεδο $(π)$, τό οποίο να διέρχεται από τό σημείο A και να είναι κάθετο και ελά τρία επίπεδα $(π_1), (π_2), (π_3)$.

ΘΕΜΑ 3

- α) Να αποδείξετε ότι ο όμος V του παραλληλεπιπέδου με άμεις τα διανύσματα $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$ είναι $V = |\langle \vec{a} \times \vec{b}, \vec{c} \rangle|$
- β) Θεωρούμε τό τετραέδρου (T_1) με κορυφές τα σημεία $O(0, 0, 0)$, $A(1, 0, 0)$, $B(0, 1, 0)$ και $\Gamma(0, 0, 1)$, καθώς και τό τετραέδρου (T_2) με κορυφές τα κέντρα βάσεων (βαρύνετρα) $\theta_1, \theta_2, \theta_3$ και θ_4 των τριγώνων $(OAB), (OB\Gamma), (OAG)$ και $(AB\Gamma)$ αντίστοιχα. Να βρείτε τον λόγο V_1/V_2 των όμων V_1 και V_2 των τετραέδρων (T_1) και (T_2) .

[Υπενθύμιση: Ο όμος τετραέδρου $OAB\Gamma$ είναι τό $1/3$ του όμου του παραλληλεπιπέδου με άμεις $\vec{OA}, \vec{OB}, \vec{OG}$]

(σελ 1/2)

ΘΕΜΑ 4

- α) Να αποδείξετε ότι η απόσταση d του σημείου $P(x_1, y_1, z_1)$ από το επίπεδο $(\Pi): ax+by+cz+d=0$ είναι

$$d = \frac{|ax_1+by_1+cz_1+d|}{\sqrt{a^2+b^2+c^2}}$$

- β) Δίδεται το επίπεδο $(\Pi): x+y-2z=1$, σημείο του $A(2,1,1)$ και η ευθεία (E) (από το A) με καρτεσιανές εξισώσεις $\frac{x-2}{2} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-1}{5}$. Να βρεθούν οι καρτεσιανές εξισώσεις της ευθείας (E') , η οποία διέρχεται από το A , βρίσκεται επάνω στο επίπεδο (Π) και είναι κάθετη στην (E) .

ΘΕΜΑ 5

- α) Να εστιάσει η εξίσωση της επιφάνειας ϵ περιφορής, η οποία παράγεται από την περιφορή της υπερβολής $\{x^2-2z^2=1, y=0\}$ περί τον άξονα των z .
- β) Να βρείτε την εξίσωση της κυβικής επιφάνειας με κορυφή το σημείο $A(1,3,1)$ και ομοίο καμπύλη των $(C) \{9x^2+4z^2=36, y=0\}$.

ΘΕΜΑ 6

Στον $\mathbb{R}^3$ δίδεται η διγραμμική και κυκλική άρνηση $E: \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο:

$$E((x_1, y_1, z_1), (x_2, y_2, z_2)) = 3x_1x_2 + 3y_1y_2 + z_1y_2 + y_1z_2 + z_1z_2$$

- α) Να αποδείξετε ότι η άρνηση E ορίζει ένα εσωτερικό γινόμενο στον $\mathbb{R}^3$.
- β) Να εστιάσει η ορθοκανονική βάση του $\mathbb{R}^3$ που προκύπτει με τη μέθοδο Gram-Schmidt από τη συνήθη βάση $e_1(1,0,0)$, $e_2(0,1,0)$, $e_3(0,0,1)$ (για το εσωτερικό γινόμενο E).
- γ) Να εστιάσει η βρική προβολή του e_1 στο υπόπλευρο που παράγεται από τα e_2 και e_3 .

ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΣΟΥΝ ΤΑ 4 ΑΠΟ ΤΑ 6 ΘΕΜΑΤΑ

Κατ'επιλογήν,

(σελ. 2/2)